

Forord

Bogen gennemgår et af de mest centrale temaer inden for fondsretten, nemlig under hvilke betingelser, det er muligt at ændre på en fonds vedtægter og – inderst i fondenes maskinrum – en fonds formål.

Både de erhvervsdrivende og de almene, ikke-erhvervsdrivende fonde spiller en stor rolle i det danske samfund og erhvervsliv. Fonde uddeler hvert år mange milliarder til forskellige formål (almennyttige formål, velgørenhed, forskning, forenings- og kulturliv mv.), og fondene er langsigtede ejere af en række af Danmarks mest betydningsfulde virksomheder. Fondenes vedtægter, herunder navnlig deres formål, har en afgørende betydning, både i forhold til at fremtidssikre de underliggende danske virksomheder og i forhold til, hvor de omfattende fondsuddelinger kanaliseres hen. Det er derfor vigtigt, at der er klarhed over, hvilke krav, der stilles til at få gennemført vedtægtsændringer i fonde, herunder formålsændringer.

Det er vores håb, at bogen vil bidrage til at skabe mere klarhed på et kompliceret retsområde, som i vidt omfang bygger på administrativ praksis hos fondsmyndighederne (Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen). Der er tale om en administrativ praksis, der ikke i nyere tid er særlig godt belyst i den juridiske litteratur, og som derfor er svært tilgængelig for praktikere, herunder de rådgivere, advokater, revisorer mf., der bistår fondene i deres virke.

Bogen tog sin begyndelse i 2017 og er blevet til i en løbende dialog mellem bogens forfattere.

I bogen beskriver vi, hvordan der i administrativ praksis er sket en – i hvert fald sproglig – opblødning af kravene til væsentlige vedtægtsændringer for erhvervsdrivende fonde, og en – gennem lovgivning – mere afgrænset opblødning af kravene til væsentlige vedtægtsændring for fonde omfattet af lov om socialt tilsyn. Med denne udvikling er permutationsretten gået fra en monistisk retstilstand for alle fonde til i stedet at være særegen for den enkelte kategori af fonde.

Vi har i bogen valgt at ledsage en række af kapitlerne med vores egne refleksioner over retsstillingen samt ideer og forslag til mulige ændringer. Disse, som andre tilkendegivelser i bogen, står alene for vores egen, personlige opfattelse.

Forord

Vi har i bogen valgt at lave en kort beskrivelse af gældende ret i Norge, Sverige, Finland og Tyskland, for dermed at give læseren et overblik over retsstillingen i vores nabolande. Det bemærkes i den forbindelse, at det tyske parlament ("Deutscher Bundestag") den 24. juni 2021 vedtog en "Stiftungsrechtsreform", som i al væsentlighed træder i kraft den 1. juli 2023.

Justitsminister Nick Hækkerup nedsatte den 25. juni 2021 et udvalg, der skal se på en gennemgribende revision af fondsloven med henblik på at understøtte fondenes arbejde og sikre den fornødne kontrol med området. Udvalget er sammensat af en bred kreds af interessenter og relevante fagministerier og forventes at afslutte sit arbejde inden udgangen af 2022. Professor Rasmus Kristian Feldthusen er blevet beskikket som formand for dette udvalg.

Vi vil gerne rette en stor tak til stud. jur. Monica Sarah Brink for hendes store arbejde med at udarbejde registre og fortegnelser til bogen. Vi takker også DJØF Forlag, herunder særligt Morten Lehmkuhl og Lasse Wølgård, for at have udvist stor tålmodighed med os i forbindelse med færdiggørelsen af manuskriptet.

Redaktionen stoppede den 1. juli 2021.

København den 1. oktober 2021.

Christian Andersen-Mølgaard   *Rasmus Kristian Feldthusen*